

[Skræppenborg-Nielsen.]

Nogle vil måske hertil sige: nå ja, det er jo trods alt ikke ligefrem den allerbedste landbrugsjord, det her drejer sig om. Nej, det er det næppe, det ved vi. Men til gengæld — og det synes jeg vejer tungt — er det jord, som generation efter generation har kæmpet for, jord, som dygtige jyske bønder ved et utroligt slid og ved et afsavn, som vi, der lever i dag, næppe kender eller drømmer om, har fravristet heden. Mere end 100 års kulturarbejde vil forsvinde som dug for solen.

Hertil kommer, og det er det værste, at omkring 120 familier simpelt hen bliver jaget væk fra den hjemstavn, der er og altid vil være deres. Om føje år kanske, når de kommer på besøg i området igen, kan det være, de siger med Aakjær:

„Her lå der engang på en spergelgrøn toft et hjem med sin skorsten på hæld“.

Det er slemt for de familier, der skal rømme deres gårde eller huse, og lad mig tilføje: det er måske lige så slemt for dem, der bliver tilbage.

Da finansudvalget var i Oksby, var kommandanten derovre så elskværdig at foranledige, at vi fik lejlighed til at se en kampvognsdemonstration. Det er jeg kommandanten meget taknemlig for, for hvis jeg nogen sinde har været i tvivl om rigtigheden af socialistisk folkepartis militærpolitik, en politik, som ethvert barn her i landet ved går ud på at få Danmark afrustet så snart og så hurtigt som overhovedet muligt, er jeg det ikke mere, for det, jeg her med egne øjne så, var efter min mening den rene sindsyge, klar til behandling på et af vore overbefolkede statshospitaler. Jeg beklager i hvert fald dette land og dets befolkning, hvis der nogen sinde skulle blive brug for disse kampvogne.

Under vort besøg derovre fik vi endvidere med al ønskelig tydelighed at vide, at det bl. a. er den militærtækniske udvikling, der er årsagen til, at militæret nødvendigvis må have større øvelsespladser. Kanoner kan nu skyde længere end før, og derfor er — foruden mange andre ting — større og større nedslagsområder påkrævet. Når vi ser hen til denne desværre uomstridelige kendsgerning, at moderne våben i dag er så udviklede, så effektive og så frygtelige, at det trods enhver beskrivelse, melder

spørgsmålet sig — i hvert fald for os — om ikke det i militærpolitisk henseende så lille Danmark overhovedet er stort nok til at være med i det spil, vi desværre har spillet alt for længe med i.

Den højtærede forsvarsminister har i den skrivelse, han har tilstillet finansudvalget denne sag vedrørende — måske af gode grunde — ikke nævnt noget om, hvad en ekspropriation m. v. som den her foreslåede direkte vil komme til at koste samfundet, men under et samråd i finansudvalget har ministeren anslået udgifterne til at ligge et sted mellem 15 og 20 mill. kr. Det er min opfattelse, og jeg tror næppe, at jeg går nogen for nær ved at sige, at det slår slet ikke til. Regn hellere med det dobbelte! Så er der dog en vis sandsynlighed for, at regnskabet engang har chance for at komme til at stemme. Men i alle tilfælde er det ikke småting, det drejer sig om, slet ikke når vi tænker på, at regeringen den dag i dag sårer dækning for mindst 1.500 mill. kr. på det finanslovsforslag, der i øjeblikket er til behandling i finansudvalget. I sandhed, Danmark må være et meget rigt land, hvis det har råd til dette.

Jeg tror, det står klart for de fleste, der har beskæftiget sig med denne sag eller læst om den, at gennemføres den påtænkte ekspropriation, vil den på en hel række meget vigtige områder — økonomisk, kulturelt som socialt — gribe aldeles afgørende ind i egnens hele liv.

Meget tungtvejende grunde taler derfor for, at dette projekt bør skrinlægges så hurtigt som overhovedet muligt. Ikke mindst hensynet til den befolkning, der bor i området, og hensynet til de rekreative værdier, der vil gå helt eller delvis tabt, hvis projektet gennemføres som foreslået, bør efter vor mening have førsteprioritet, når afgørelsen skal træffes. Intet land mangler almindeligvis tragedier, men ligefrem at tilstræbe tragedien er vist lidt for meget af det gode.

Jeg anmoder derfor så indtrængende, som jeg kan, den højtærede forsvarsminister og hvert enkelt medlem i folketinget om at medvirke til, at de påtænkte ekspropriationer i Sydvestjylland skrinlægges. Nok er det et bestemt politisk parti, der har rejst denne sag — andre har ikke villet gøre det, det har der jo været skrevet en hel del om — men alle sager, der rejses i folketinget,